

Mit tegyek akkor Jézussal?

Charles Leiter

illbehonest.com/hungarian

Talán helyén való, hogy Poncius Pilátus római helytartó szavai – melyeket röviddel a názáreti Jézus keresztre feszítése előtt mondott – majdnem kétezer évvel később ennek a röpiratnak a címeként szolgáljanak (Mt 27:22). Az a helyzet, amivel Pilátus szembenézett, és amellyel mi mind szembenézünk végső soron ugyanaz: mihez kezdünk ezzel a nyugtalanító egyénnel, akit Jézusnak hívnak. Ahogy Pilátusnak sem, számunkra sincs menekvés a dilemma elől, nem kerülhetjük ki, hogy valamiféle döntést hozzunk. Pilátus kényelmetlenül érezte magát Jézus miatt. Nyilvánvaló volt, hogy a vallási vezetők irigységből szolgáltatták ki Őt, és hogy semmiféle halált érdemlő bűncselekményt nem követett el. Volt valami rejtélyes kisugárzása is ennek az Embernek, aki akkora higgadtsággal és hatalommal viseltetett, aki nem felelt az ellene felhozott hamis vádakra, és aki egy nem „e világból való országról” beszélt. Mindennek tetejébe Pilátus felesége világos figyelmeztetést kapott, miszerint nem lenne szabad Jézus dolgába avatkozniuk. Mégis – belső igazságérzete és a tett helytelensége ellenére – Pilátus hamar megtört a sokaság nyomása alatt, és kiszolgáltatta a legszentebbet minden ember közül egy szegyeteljes halálra a kereszten (Mt 27:11-26; Lk 23:20; Jn 18:33-38). Abban reménykedünk, hogy néhányan azok közül, akik olvassák ezeket a sorokat, elfordulnak Pilátus nyomdokairól. Ahelyett, hogy újra keresztre feszítenék Jézust a szívükben, elismerik Őt mint Urukát és Istenüket.

A négy lehetőség

Mindenekelőtt rá kell mutatnunk arra, hogy „csak semlegesnek lenni” Jézus Krisztussal kapcsolatban lehetetlen. Maga Jézus egyértelműen megmondta. „Aki nincs velem, ellenem van; és aki nem gyűjt velem, tékozol” (Mt 12:30). Vagy azok között leszünk, akik szeretik és követik Jézust, vagy pedig azok között, akik gyűlölik és el akarják pusztítani Őt; nincs középút. Keresztyén hitvédők gyakran négy lehetőségben foglalják össze a helyzetet. Az egyik álláspont: elismerjük Jézust mint Igazságot. A másik: nem fogadjuk el az Ő kijelentéseit, és ezáltal abbéli hitünket erősítjük (bár talán anélkül, hogy felismernénk), hogy hazug, örült vagy csupán egy legenda volt. Hogy miért is van ez így, az legyen világos: a názáreti Jézus olyan dolgokat állított magáról, amelyekre nincsen más példa a világ vallási vezetői között. Igényt tartott arra a hatalomra, hogy bűnöket bocsásson meg, és arra a jogra, hogy imádatban részesüljön embertársai részéről. Önmaga irányában teljes odaszánást követelt, és olyan isteni ígéreteket tett az embereknek, mint a béke és élet. Azt állította magáról, hogy Ő az Isten egyedülálló Fia, és hirdette, hogy a világ végén eljön majd hatalommal és dicsőséggel megítélni minden embert. Tanított a saját büntelenségéről és erkölcsi tökéletességéről. Úgy adta elő tanítását, mint ami tökéletesen irányadó, azt mondván, hogy saját szavai is közvetlenül Istentől származnak. Azt állította, hogy Ő a világ világossága és az egész világ megmentője... Ennélfogva, amikor elutasítjuk Jézus szavainak igazságát, nagyon kevés lehetőség marad számunkra az Ő valódi természetét illetően. Egy olyan ember, aki mindazt állította magáról, amit Jézus állított, de mégsem volt az, az következőképpen vagy egy szándékos csaló, vagy elmebeteg, vagy pedig egy képzeletbeli mítosz. Minden más eshetőség leg-

feljebb ennek a háromnak a keveréke. Mindazonáltal e három „lehetőség” mindegyike olyannyira lehetetlen, hogy csak az emberi szív keménységéből jöhetne az elutasítás.

1. Hazug

Jézus azt állította, hogy Ő Isten, de tudta, hogy nem az. Bárki számára, aki erkölcsi értéssel olvasta az evangéliumi feljegyzéseket Jézus szavairól és tetteiről, ennek a „lehetőségnek” már csupán az említése is elegendő cáfolatot jelent. Krisztus becsületessége nem kérdés. Lecky író történész is elismerte, hogy „Jézus jelleme nemcsak az erények legmagasabb példáját adja, de a legerősebben ösztönöz is annak gyakorlására; és olyan mély hatást fejtett ki, hogy őszintén mondhatjuk, három rövid de tevékeny évének egyszerű feljegyzése többet tett, hogy megújítsa és megenyhítse az emberiséget, mint a filozófusok összes értekezése és az erkölcsstanítók összes buzdítása.” Jézus erkölcsi tanításai felülmúlhatatlanul kimagaslóak, jelleme pedig az erkölcsösség mintaképe. Megvetette és másokban is vádolta a képmutatást, átlátszóan nyílt és őszinte volt. Úgy beszélt az ördögről mint a „hazugság atyjáról” (Jn 8:43-45), és azt mondta, azzal a céllal jött a világba, hogy „bizonyosságot tegyen az igazságról” (Jn 18:36-37). „Ha nem így volna, azt megmondtam volna nektek” – biztosította tanítványait (Jn 14:1-2). Bizonyosan nincs tere annak, hogy Jézus az egész életét és tanítását egy „kolosszális hazugságra építette volna fel, ami az ő természetét illeti” (Montgomery). Azok a regények, filmek és felvételek, amelyek az elmúlt években láttak napvilágot, és Jézust eltorzult módon ábrázolják, semmit sem mondanak a történelmi Krisztusról, de sokat mondanak saját korunk borzasztó erkölcsi betegségéről. Mindenki, aki az erkölcsi józanság ellen tör, vagy ún. „húsvéti összeesküvésről” beszél, kiforgatja Krisztust, és veszélyesen közel kerül a „megbocsáthatatlan bűnhöz”, amiről Jézus szólt. Az Ő napjaiban is voltak olyanok, akik érezték Isten Lelkének a szorítását magukon, és bár tudták, hogy a megtestesült Jóság jelenlétében voltak, mégis az ördögnek tulajdonították mindezt (Mk 3:22-30)

2. Örült

Jézus azt hitte magáról, hogy Isten, de valójában nem volt az. Sokan vannak napjainkban, akik nagyzásos téveszméket mutatnak, azt gondolván magukról, hogy Isten vagy esetleg Napóleon lennének... Helyesen sorolják őket bolondnak, háborodottnak, zavarodottnak. Azonban Jézus sem állított kevésbé kirívó dolgokat magáról, mint amit jelenleg sok pszichiátriai osztályon levő paciens állít. Ahogy J. W. Montgomery mondta: „tudom, hogy rögtön hívnátok a fehérköpenyeseket, ha komolyan kijelenteném magamról azokat, amiket Jézus.” Mindazonáltal annak a „lehetőségét”, hogy Jézus megtévesztett lett volna, könnyen elvethetjük. Átlátszóan nevetséges, és szinte magán viseli a cáfolatát (János 10:20-21!). „Lehet-e ilyen szellem – amely tiszta, mint az ég, üdítő, mint a hegyi levegő, éles és átható, mint a kard, minden oldalról egészséges és élénk, mindig kész és mindig higgadt – felelős azért a szélsőséges és legsúlyosabb téveszméért, ami a saját jellemét és küldetését érinti?!” (Schaff) Értsd meg egyszer ennek a nagy Tanítónak a példázatait, figyeld meg egyszer a tökéletes életét, érezd át a lélekjelenlétét és a kiegyensúlyozottságát, mikor nyomás nehezedik rá, vagy hallgasd meg a válaszait, amiket a vallatása során ad, és ez a „lehetőség” biztosan kiesik. Bárcsak annyira józanok lennénk, mint Jézus! De vegyük észre, milyen éles a határvonal: Jézus vagy Isten Fia, ahogy mondta, vagy pedig egy elmebeteg. C. S. Lewis jól mondta: „Azon az ellentmondáson, amely egyfelől az Ő erkölcsi tanításának mélysége, józansága és (hadd mondjam) ravaszsága, másfelől ha nem Isten, akkor a háttérben húzódó féktelen megalomániája között áll, ezen az ellentmondáson kielégítően még

sosem jutottak túl.”

3. Legenda

Jézus igazából sosem állította, hogy Ő Isten, a neki tulajdonított szavakat valójában mások találták ki. Ez a végső „lehetőség”, amit ma rengeteg diák képvisel bár kissé ködösen, nem rendelkezik jobb ajánlással, mint az előző kettő. Valójában ezt is csupán csak meg kell említeni ahhoz, hogy megértsük hamis voltát. Azok, akik értelemmel figyelték azt a Személyt, akit az evangéliumok bemutatnak, tudják, hogy Ő teljes valójában az emberi kitalálhatóság határán túl van. Egy ennyire eredeti, ennyire teljes, egységesen következetes, ennyire tökéletes, ennyire emberi és mégis minden emberi nagyság feletti személy nem lehet sem csaló sem pedig a fantázia szüleménye. Ebben az esetben ugyanis, ahogy a mondás is tartja, az író nagyobb lenne, mint a főhős. „Csak egy Jézusnál nagyobb valaki tudna kitalálni egy Jézust.” (Schaff) Gresham Machen szavaival élve: „Az evangéliumok Jézusa bizonyosan nem a fantázia vagy mitológia terméke; túlságosan mélyen gyökerezik a történelmi körülményekben; túlságosan magasan áll azok felett, akik esetlegesen létrehozhatták volna Őt.” Micsoda sértés a dicsőség Ura ellen azt javasolni, hogy Ő semmi több, mint túlfűtött vallásos fanatikusok gyártmánya.

Továbbá, az az elképzelés, hogy a második-harmadik században Jézus lelkes követői elkezdtek felfújni az Ő nagyságát, és olyan szavakat adtak a szájába, amin Ő is megdöbben volna, nem állja ki a történelmi kutatás próbáját. Annak a bizonyítéka, hogy Jézus életrajzi beszámolóit kortársainak az idejében íródtak, ma már annyira erős, hogy a kései William F. Albright is arra a véleményre jutott: „az Újszövetség minden könyve bemeztelt (megkeresztelt) zsidóktól származik az első századból a negyvenes és nyolcvanas évek között (nagyon valószínű, hogy az i.sz. 50 és 75 közötti időből)”. (1971-ben bekövetkezett haláláig Dr. Albright-ot tartották Amerika legkiemelkedőbb bibliai régészeti kutatójának. Jelentős az is, hogy ő annak ellenére jutott ezekre a következtetésekre, hogy viszonylag „liberális” nézetei voltak a Bibliáról.) Gondolkozz el ezen! Olyan emberek százainak az életében íródtak a legkorábbi életrajzok Jézusról, akik látták és hallották Őt (Jézust kb. i.sz. 30-ban feszítették keresztre). Hihetetlen és valószínűtlen az az elképzelés, hogy a korai keresztyének elfogadtak volna egy légből kapott mítoszt, amit aztán evangéliumokba gyártottak, de aminek semmi köze a valósághoz, mikor még mindig olyan sok szemtanú volt közöttük.

Mellesleg, Jézus szokatlanul gyenge jelölt volt az istenítésre. Ahhoz, hogy az akkori zsidók Őt kívánsága ellenére Messiás szintre emeljék, kellett volna, hogy legyen valamiféle egyezés Jézus és a várva-várt, „elvárt” Messiás között. Azonban ennek épp az ellenkezője igaz. Montgomery-t idézve: „Történelmileg kétségtelenül bebizonyítható, hogy Jézus elgondolása magáról mint Messiás, minden fontos pontban radikálisan különbözött attól, mint ahogyan azt a zsidó csoportok elképzelték”. Röviden: „abban a korban az emberek egy királyi Messiást vártak, nem pedig egy szenvedő Szolgát; egy politikai szabadítót akartak, nem pedig egy isteni, szellemi Megmentőt.” (Pinnock)

Az eredeti apostolok számára is, hogy félrevezették volna az embereket azáltal, hogy istenítik Jézust, hasonlóképp lehetetlen. Hogy az egyszerű, erkölcsstanító Jézusból egy isteni Krisztust csináltak volna, az egy olyan feladat, amire pszichológiailag, erkölcsileg és vallásilag képtelenek lettek volna. Mindegyiküket évszázadok zsidó monoteizmusában (egyistenhitében) nevelték, sőt ők maguk is csak nagyon lassan ismerték fel és fogadták el Uruk valódi

jelentőségét. Mellesleg, az apostolok őszinteségi normája alatta állt Mesterük őszinteségének és becsületességének. Mindenesetre „alig lettek volna készek olyasmiért meghalni, amit ők maguk eszeltek ki álnokul.” (Pinnock)

Újra végiggondolva a fenti „lehetőségek” komorságát és megoldástalanságát, forduljunk ismét Pilátus szavaihoz: „mit tegyek akkor Jézussal?” Ez a kérdés mérhetetlen fontossággal rendelkezik – az Úr Jézus Krisztus szerint, ha rosszul válaszoljuk meg, örök kárhozát vár ránk. „Ha nem hiszitek, hogy én vagyok, meghaltok bűneitekben.” (Jn 8:24) Továbbá, senki sem kerülheti el, hogy valamilyen választ adjon. Ha nem hozunk döntést Krisztus mellett, az már azt jelenti, hogy ellene döntünk. Ha nem ismerjük el állításainak igazságát, azzal automatikusan a legnagyobb sértést adjuk Neki. Fegyverszüneti állapot Jézussal lehetetlen. Keresztyéneket sokszor megkérdezik, hogy mi készítené őket arra, hogy feladják a hitüket. Ezt a kérdést rendszeresen vissza is lehet adni hitetlen barátainknak: „mi lenne az, ami arra készítené, hogy feladd a hitetlenséged?” Bizonyos értelemben nem arra akarunk rávenni, hogy higgy Krisztusban, csupán arra, hogy vess véget a hitetlenségnek! Hogy ne nyomd el azt, amiről tudod, hogy igaz; hogy fordulj az emberi önrendelkezés száraz és repedt víztartójától az élő víz forrásához. „Aki szomjazik, jöjjön!” (Jer 2:13; Jel 22:17)